Verkenning Pastoor van Haarenstraat

19 juni 2018

Aanleiding

Aanleiding is het collegebesluit in het kader van de snelfietsroute Veghel-Uden om de knelpunten in de Pastoor van Haarenstraat in Mariaheide nader te onderzoeken. Onlangs heeft de raad besloten om als voorkeursalternatief voor de snelfietsroute te kiezen voor het noordelijk tracé. In eerste instantie zag de dorpsraad Mariaheide in het zuidelijke tracé een kans om de verkeerssituatie in de Pastoor van Haarenstraat te verbeteren. Echter met de nieuwe kwaliteitseisen van de provincie voor snelfietsroutes is gebleken dat het zuidelijk tracé zonder grote ingrepen in Mariaheide en elders niet mogelijk was. Dorpsraad Mariaheide heeft het college en de raadsleden verzocht om de knelpunten in de Pastoor van Haarenstraat nader te laten onderzoeken en de knelpunten op te lossen.

Proces

Bewoners en ondernemers zijn door de dorpsraad Mariaheide en gemeente Meierijstad uitgenodigd om mee te denken in een werkgroep. De werkgroep bestond uit 5 bewoners, 2 ondernemers en 2 bestuursleden van de dorpsraad Mariaheide. De werkgroep is ondersteund door 2 vertegenwoordigers van de gemeente Meierijstad. Gemeente Meierijstad was facilitator van de bijeenkomst, projectleider en heeft de maatregelen inhoudelijk beoordeeld. In de werkgroep is afgesproken dat we ook rekening houden met de belangen van de stakeholders die geen deel uitmaken van de werkgroep zoals Arriva, ZLTO/Cumula en bijzonder transport.

Vooraf zijn geen kaders meegegeven door het college of de raad behalve over het tijdspad. Afgesproken is dat rond de zomervakantie het college en de raad wordt geïnformeerd over deze verkenning. Ook is er (nog) geen geld beschikbaar gesteld voor het houden van deze verkenning en het treffen van maatregelen. Dit betekent dat er nu geen uitgebreid en extern onderzoek plaatsvindt. Het gaat om een verkenning naar belangen, problemen en oplossingen. De uitkomst is nog niet duidelijk. Het kan zijn dat de conclusie is dat er aanvullend onderzoek plaats moet vinden of wellicht ligt er aan het einde van deze verkenning een idee voor een maatregel waar ieder zich in kan vinden. Het is ook mogelijk dat de uitkomst is dat er meerdere ideëen zijn waarbij we het bestuur van de gemeente Meierijstad informeren over de voor- en nadelen en consequenties van deze ideëen.

Met de werkgroep heeft de volgende afstemming plaatsgevonden:

- 16 april: 1e overleg over aanleiding, proces, belangen en problemen
- 14 mei: 2e overleg over ambities, aspecten waarop wordt beoordeeld en mogelijke oplossingen
- 28 mei: 3e overleg over voorlopige bevindingen
- 11 juni: openbare dorpsraadvergadering waarin de voorlopige bevindingen zijn voorgelegd aan de bevolking
- 18 juni: 4e overleg met definitieve bevindingen van de werkgroep

Betrokkenen en hun belangen

Stakeholder	Belang	Horen, zien, denken, pijn
Bewoners, voetgangers	- Veilig en ontspannen wandelen, fietsen en oversteken van de weg - Veilig en goed parkeren - Droge voeten	- Snelheid auto's, gevaarlijk - steeds meer vrachtverkeer, trillingen - Niet parkeren langs de weg spiegels eraf rijden. - Kan voetpad niet gebruiken, wordt omvergereden door fietsers met een grote mond - Fietsers kennen de regels niet - Fietsen op de rijbaan valt niet mee gevaarlijk glad wegdek bij sneeuw en regen grote molgoot - Hondenpoep onder de schoenen - Wil geen auto's in de groenstroken
Fietsers	Veilig, vlot, comfortabel en direct fietsen.	- Fietsen op het voetpad is comfortabeler dan op de weg - Weg ligt bol en dat fietst niet prettig en niet veilig als ik in de molgoot kom - Wegversmalling is een obstakel. Als er van de andere kant een vrachtauto komt dan fiets ik via het voetpad zodat ik niet hoef te wachten
Ondernemers	- Bedrijven goed bereikbaar - Aantrekkelijk uitzicht vanaf terras	- Mijn klanten en personeel kunnen goed bij mijn bedrijf komen - Weg ziet er fraai uit
Arriva	- Comfort voor de busreiziger en de chauffeur - vlotte doorstroming/geen vertraging (op tijd rijden)	- veel problemen op het plateau kruising Pastoor van Haarenstraat – Hintelstraat, nabij de kerk. De toe- en afrit van dit plateau is te stijl waardoor er nauwelijks comfort is voor de reiziger door Mariaheide - vervelend voor reizigers als door een evenement bus moet omrijden via A50 - frustratie als evenementen niet op tijd worden gemeld
ZLTO/Cumela	- landbouwvoertuigen rijden ook via de Pastoor van Haarenstraat	
Bijzonder transport	- Bijzonder transport moet via de Pastoor van Haarenstraat kunnen blijven rijden. Het is een veel gebruikte route vanaf VDL Systems naar de Inland Terminal	- Als het niet meer mogelijk zou zijn om via de Pastoor van Haarenstraat te rijden, betekent dit voor een aantal bedrijven een grote kostenpost

Issues, problemen

Door de bewoners, ondernemers en leden van de dorpsraad in de werkgroep zijn de volgende problemen voor de Pastoor van Haarenstraat aangegeven:

- Wateroverlast
- Herstellen na speciaal transport
- Breedte van opritten
- Verlichting snel kapot
- Goot langs de weg
- Verkeerde plaatsing zebrapad bij Dobbelsteenplein
- Hondenpoep
- Slechte groenstrook
- Parkeren in de groenstrook Past. Van Haarenstraat 44 en 49

- Fietsen op voetpad
- Te weinig parkeerplaatsen voor 't Pakhuys Past. Van Haarenstraat 13
- Wegversmalling ter hoogte van Past. Van Haarenstraat 12-14 gevaarlijk
- Wegversmalling bij Past. Van Haarenstraat 57
- Snelheid autoverkeer
- Onduidelijkheid betreft voet- en fietspad
- Verkeersdrukte tijdens spits
- Vroeg verkeer landbouwvoertuigen
- Trillingen zwaar verkeer
- Onderhoudstoestand bomen
- Korte bocht, beschadiging wegmeubilair Huigenbosstraat en Steenovenstraat

Opgaven Pastoor van Haarenstraat

In de werkgroep zijn door de verschillende stakeholders de volgende opgaven voor de Pastoor van Haarenstraat genoemd.

Stakeholder	opgaven
Bewoners, voetgangers	- Fietsers op de weg, voetgangers op het voetpad - Verkeer houdt zich aan de maximum snelheid - Geen sluipverkeer vrachtverkeer
Ondernemers	- Mooie groenstrook - Geen wateroverlast - Onderhoud bomen verbeteren - Geen fietsers op het voetpad - Voldoende, duidelijke parkeerplaatsen
Fietsers	- Weren (vracht)verkeer - Geen bolle weg - Lagere snelheid (vracht)auto's
Arriva	Meer comfort plateau Hintelstraat-Pastoor van Haarenstraat voor busreizigers.
Gemeente	- Geen fietsers op het voetpad - Verminderen snelheid van het (vracht)autoverkeer

Een opgave die door bijna alle stakeholders wordt genoemd is "geen fietsers op het voetpad". Opgaven die genoemd zijn door de bewoners en dorpsraad zijn verminderen van de snelheid van het (vracht)autoverkeer en minder (vracht)verkeer.

Voor de volgende opgaven zijn (dus) maatregelen bedacht:
- Tegengaan fietsen op het voetpad;
- Verminderen snelheid van het (vracht)autoverkeer;
- Minder (vracht)verkeer.

Uitgangspunten

Uitgangspunten voor de opgaven en bij het bepalen en beoordelen van de maatregelen zijn:
- Buslijn 157 (Oss-Nistelrode-Uden-Mariaheide-Veghel-Sint Oedenrode-Son-Eindhoven) blijft over de Pastoor van Haarenstraat rijden. Kwaliteitseisen die daarbij horen zijn dat de weg niet smaller mag worden en dat busvriendelijke snelheidsremmers worden toegepast.
- De Pastoor van Haarenstraat is een route voor bijzonder transport (hoogtes tot 7,5/8,0 meter en breedtes tot 4,75 meter). Dit stelt eisen aan de wegbreedte en er mogen geen obstakels boven de weg worden aangebracht.
- Ook landbouwvoertuigen maken gebruik van de Pastoor van Haarenstraat. Ook dit stelt eisen aan de wegbreedte (ook bij versmallingen) en snelheidsremmers.

- Toekomstige maatregelen dienen te kunnen worden gehandhaafd en moeten de steun hebben van degenen die hiervoor verantwoordelijk voor zijn. Maatregelen hebben dus de steun van de politie (en eventueel boa's) nodig als zij hierop moeten controleren. De steun van het Openbaar Ministerie is nodig als zij maatregelen moeten treffen.

Herinrichtingsplan Pastoor van Haarenstraat 2004

De herinrichting van de Pastoor van Haarenstraat is gebaseerd op het principeprofiel uit de Structuurvisie Mariaheide (Strootman Landschapsarchitecten, 2003). In de Structuurvisie Mariaheide is aangegeven dat de functie van de Pastoor van Haarenstraat verandert, na de openstelling van de A50 in de loop van 2003, van een belangrijke provinciale verkeersader in een verblijfsgebied met een maximale snelheid van 30 kilometer per uur. Na de functieverandering kan de weg worden heringericht als verblijfsgebied. Dat betekent dat het accent van de inrichting niet ligt op het zo optimaal mogelijk geleiden van het autoverkeer, maar op het maken van een verblijfsgebied met een zo plezierig mogelijke sfeer, die aansluit bij de identiteit van het dorp. Om te voorkomen dat auto's tussen Veghel en Uden via de Pastoor van Haarenstraat rijden in plaats van de A50, zijn wel verkeersremmende maatregelen nodig. Die zorgen er ook voor dat de auto's in het dorpscentrum niet te hard rijden. Voor de kwaliteiten als verblijfsgebied is het van belang dat de verkeersremmende maatregelen zo subtiel mogelijk worden aangebracht en zo veel mogelijk worden geïntegreerd in de inrichting van de straat. Geen wegversmallingen, slingers, punaises en rotondes dus. Een slingerende weg is bovendien ongewenst omdat het niet past bij het karakter van Mariaheide. Mariaheide is een dorp gemaakt door landmeters. De Pastoor van Haarenstraat moet dus in ieder geval kaarsrecht blijven. Wel kunnen drempels worden aangelegd, vooral bij bushaltes, zodat bussen er niet zoveel last van hebben. De Pastoor van Haarenstraat zal worden ingericht als een parkachtige, lommerrijke, voorname straat. De rijbaan van gebakken klinkers komt in het midden van het straatprofiel te liggen. De straat heeft aan twee kanten een molgoot, die zorgt voor de afwatering. Aan weerszijden van de straat ligt een grasstrook, waarin een dubbele rij bomen staat. Tussen de bomen ligt een voetpad van afgestrooid asfalt. Het voordeel van die verharding is dat het een stevige verharding is, waar ook mensen die slecht ter been zijn goed over kunnen lopen, terwijl het er uitziet als een grindpad, wat de parkachtige sfeer van de Pastoor van Haarenstraat benadrukt. Op de grens van de grasstrook naar de privé-tuinen staat een haag. Het voordeel is dat daardoor de eenheid in de straat gegarandeerd is. Tussen de straat en de privéterreinen worden smalle inritstroken aangelegd, waarmee de bewoners hun huis en privéterrein kunnen bereiken. Parkeren vindt zoveel mogelijk plaats op eigen terrein. Bezoekers parkeren op de inritstroken. Wanneer er meer bezoekers zijn, kan worden uitgeweken naar de Hintelstraat, waar nieuwe parkeerplaatsen worden gemaakt, of naar het Dobbelsteenplein. Bij winkels of bedrijven, waar niet voldoende parkeergelegenheid is op eigen terrein, kunnen in beperkte mate extra parkeerplaatsen in de grasstrook worden gemaakt.

Pastoor van Haarenstraat, april 2003

Impressie Pastoor van Haarenstraat (Structuurvisie Mariaheide, Strootman Landschapsarchitecten, 2003)

Impressie herinrichtingsplan Pastoor van Haarenstraat (BRO, 2014)

Verkeersonderzoek Pastoor van Haarenstraat en oorzaken

In de wegencategorisering is de Pastoor van Haarenstraat opgenomen als erftoegangsweg binnen de bebouwde kom. Dit betekent dat de functie van de weg het ontsluiten van aanliggende erven is en andere percelen in Mariaheide (Nota Hoofdwegenstructuur, 2008). De Pastoor van Haarenstraat is opgenomen in het regionaal fietsnetwerk. Kenmerk van een erftoegangsweg binnen de bebouwde kom als onderdeel van het lokaal of regionaal fietsnetwerk is dat er geen aparte fietsvoorzieningen zijn of fietsvoorzieningen in de vorm van fietsstroken of een fietsstraat. Gezien de intensiteit van het autoverkeer (> 2.500 motorvoertuigen per etmaal) de verhouding tussen aantal auto's en aantal fietsers en het feit dat de Pastoor van Haarenstraat een busroute is, is een fietsstraat niet wenselijk.

De hoeveelheid verkeer op de Pastoor van Haarenstraat tussen de Steenovenstraat en Versantvoortstraat is circa 3.100 motorvoertuigen per etmaal. De inschatting is dat circa 2.000 motorvoertuigen per etmaal een herkomst of bestemming in de kern Mariaheide hebben. De verwachting is dat ca 1.000 motorvoertuigen per etmaal doorgaand zijn ten opzichte van de komgrenzen van Mariaheide. Het gaat hierbij ook om bijvoorbeeld verkeer met herkomst of bestemming omgeving Duifhuis. Opvallend is het voor een woonstraat relatief hoge percentage (bijna 18,5%) middelzware en zware motorvoertuigen.

De snelheid van het verkeer in de Pastoor van Haarenstraat is hoog. De Pastoor van Haarenstraat is onderdeel van de 30 km-zone in de kom van Mariaheide. Echter de V85 (snelheid waaraan 85% van de automobilisten zich houdt) is op dit wegvak circa 50 km/uur. In het algemeen ligt in een 30 km-zone de V85 rond de 40 km/uur. Daar waar het verkeer over een langere afstand in een 30 km-zone rijdt, is de snelheid in het algemeen hoger dan wanneer het verkeer over een korte afstand in een 30 km-zone rijdt.

		intensiteit werkdag			snelheid V85		snelheid > 50 km/u	
locatie	datum	ri 1	ri 2	totaal	ri 1	ri 2	ri 1	ri 2
Versantvoortstr-Steenovenstr	18 juni-5 juli 2010	1313	1431	2744	48	55	10,6%	24,7%
Versantvoortstr-Steenovenstr	4 juni-20 juni 2012	1440	1592	3032	43	50	4,0%	28,0%
Versantvoortstr-Steenovenstr	14-jun-18	1481	1656	3137	49	49	11,8%	13,2%
Hintelstraat-Windmolenweg	28 juni-5 juli 2010	1645	1397	3042	49	49	12,1%	12,9%

Tabel 1. Verkeersintensiteit en snelheid verkeerstellingen 2010, 2012 en 2018.

donderdag 14 juni 2018 naar voetuigcategorie						
Werkdagen gemiddelden	ri Veghel	ri Uden	totaal	ri Veghel	ri Uden	totaal
Licht	1198	1362	2560	80,89%	82,25%	81,58%
Middel	255	266	522	17,22%	16,06%	16,63%
Zwaar	28	28	56	1,89%	1,69%	1,78%
motorvoertuigen	1481	1656	3138	100,00%	100,00%	100,00%
(brom)fietsers	142	152	294			
totaal	1623	1808	3432			

Tabel 2. Verkeersintensiteit naar voertuigcategorie (verkeerstelling 2018).

Uit visuele waarnemingen blijkt dat er op het voetpad wordt gefietst. Dit gebeurt door scholieren, volwassenen en ouderen. Fietsers fietsen in twee richtingen op de voetpaden. Om het fietsen op het voetpad tegen te gaan zijn eerder borden geplaatst met voetpad. Deze borden hebben weinig effect.

Als oorzaken van het fietsen op het voetpad worden genoemd:
- Fietsen op het voetpad is comfortabel. Het voetpad is van asfalt en op de rijbaan liggen klinkers.
- Fietsen op de rijbaan is niet comfortabel omdat de klinkers glad zijn. Ook zijn de klinkers niet allemaal even dik waardoor er hoogteverschil is tussen de klinkers en je een wasbordeffect krijgt.
- De weg is bol gestraat. Als je vlakbij de goot fietst is dit niet comfortabel en met name ouderen voelen zich hier niet veilig.
- Als er wachtende auto's voor de bloembakken/asverspringingen staan dan fietsen fietsers eromheen via het voetpad zodat ze niet hoeven te wachten.
- Als je op het voetpad fietst heb je niet te maken met auto's (die hard rijden of toeteren omdat ze denken dat het voetpad een fietspad is waarop je hoort te fietsen).

Tussen 1 januari 2014 en 22 mei 2018 zijn in de Pastoor van Haarenstraat binnen de bebouwde kom in totaal 3 ongevallen geregistreerd. Het ging om:

Jaar	Wegvak	Gewond/ums	Type	Vervoerwijze en leeftijd
2015	Tussen Versantvoortstraat en komgrens	Materiele schade	Flankongeval	Fiets (12-15 jaar) met bromfiets (16-17 jaar)
2016	Tussen Versantvoortstraat en Hintelstraat	Gewond fietser	Flankongeval	Bromfiets (25-39 jaar) met fiets (70 jaar of ouder)
2016	Tussen Versantvoortstraat en Hintelstraat	Gewond ebike-er	Eenzijdig	Ebike (50-59 jaar)

Maatregelen

In de werkgroep heeft een inventarisatie van de mogelijke maatregelen plaatsgevonden (zie bijlage 1). De maatregelen zijn beoordeeld op de volgende aspecten:
- Aansluiting bij uitgangspunten
- Effect op fietsen op het voetpad
- Effect op snelheid (vracht)autoverkeer
- Effect op hoeveelheid (vracht)autoverkeer
- Andere effecten zoals effecten op ruimtelijke kwaliteit, geluid en trillingen, verkeersveiligheid en effecten elders

Vervolgens is een eindoordeel van de maatregel gegeven.

Type	maatregel	aansluiten bij uitgangspunten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	eind-oordeel
infrastructuur	Slingerend voetpad	Ja	Zeer beperkt	Geen	Geen	Sluit niet aan bij beeld in Structuurvisie Mariaheide (Mariaheide is landmetersdorp)	
	Verhoogd voetpad (in klinkers)	Ja	Minder fietsers op het voetpad	Geen	Geen	Verhoogd voetpad geeft problemen voor de afwatering van de percelen, toegankelijkheid van de percelen, toegankelijkheid van het voetpad voor ouderen en invaliden. Kan niet vanwege de aanwezige bomen. Het is een stedelijke oplossing die niet aansluit bij het beeld in de Structuurvisie Mariaheide (alles op hetzelfde niveau)	
	Voetpad in klinkers, fietsstroken in asfalt 	Ja	Veel minder fietsers op het voetpad omdat het comfortabeler fietsen op de weg is en minder comfortabel op het voetpad	Kans op hogere snelheden omdat versmallingen moeten worden verwijderd. Wel optisch smallere rijbaan.	Geen	Parkeren op de rijbaan niet meer mogelijk. Minder geluidsoverlast en trillingen. Voor behoud van het fraaie beeld is het belangrijk dat de kleur van het asfalt aansluit bij de kleur van de klinkers en de verhouding tussen de breedte van de fietsstroken en rijbaan goed is.	
	Rode fietsstroken	Ja	Indien fietsstroken in asfalt minder fietsers op het voetpad omdat het comfortabeler fietsen op de weg is. Fietsen op voetpad is nog wel comfortabel	Kans op hogere snelheden omdat versmallingen moeten worden verwijderd. Wel optisch smallere rijbaan.	Geen	Parkeren op de rijbaan niet meer mogelijk. Minder geluidsoverlast en trillingen. Voor behoud van het fraaie beeld is het belangrijk dat de kleur van het asfalt aansluit bij de kleur van de klinkers en de verhouding tussen de breedte van de fietsstroken en rijbaan goed is.	

Type	maatregel	aansluiten bij uitgangspunten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	eind-oordeel
infrastructuur	Fietsdoorsteek bij bloembakken	Ja	Zeer beperkt. Bij bloembakken staan weliswaar wachtende auto's waar omheen wordt gefietst. Echter bloembakken zijn niet de enige oorzaak van fietsen op voetpad	Geen	Geen	Er blijft weinig over van de bloembakken als er minimaal 1,5 m voor de fietsdoorsteek afgehaald moet worden. Als een fietspaadje door de berm wordt aangelegd dan is dit niet fraai en vraag is of fietsers toch niet via het voetpad fietsen.	
	Vrijliggende fietspaden aan beide zijden van de weg in 1 richting ipv voetpaden (2,0 tot 2,5 m breed)	Sluit niet aan bij kenmerk erftoegangsweg binnen bebouwde kom	Deze maatregel legaliseert het fietsen op het voetpad. Het is geen verbetering voor voetgangers.	Hogere snelheden?	Geen	Ivm kabels en leiding fietspad mogelijk in klinkers of tegels. Minder veilig vanwege conflict tussen afslaande auto's en rechtdoorgaande fietsers en bij zijwegen en uitritten meer conflicten. Op sommige plaatsen zitten fietsen dicht bij woningen en is zicht in zijwegen beperkt. Sluit niet aan bij duurzaam veilig.	
	1 zijde vrijliggend fietspad voor 2 richtingen (verbreden voetpad van 1,5 naar 3,0 tot 3,5 m); andere zijde behoud voetpad	Sluit niet aan bij kenmerk erftoegangsweg binnen bebouwde kom	Beperkt. Fietsers zullen op het voetpad blijven fietsen	Hogere snelheden?	Geen	Te weinig ruimte voor 2 ri. fietspad. Voetgangers lopen op fietspad. Grotere onveiligheid vanwege conflict afslaand autoverkeer en fietsers en bij zijwegen. Sluit niet aan bij duurzaam veilig.	
	Parkeerhavens in berm. Parkeer-ruimte buiten rijbaan bijv met grasbetontegels voor behoud groene karakter bermen	Ja	Geen	Geen	Geen	In een belangrijke fietsroute is parkeren op de rijbaan niet wenselijk. Maatregel kan een aanvullende maatregel zijn op aanleg fietsstroken en kan bijdragen aan veiligheid.	

Type	maatregel	aansluiten bij uitgangspunten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	eind-oordeel
infrastructuur	Hogere drempels	Sluit niet aan bij de uitgangspunten voor de busroute en route bijzonder transport.					
	Grotere bloembakken (verder op de weg)	Sluit niet aan bij de uitgangspunten voor de busroute en route bijzonder transport.					
	Geen bloembakken maar groene borders of groen in de vorm van hagen of struiken	Ja	Geen	Geen	Geen	Verfraaiing van de weg?	
	Kinderkopjes in plaats van klinkers	Ja	Juist meer fietsen op voetpad	Mogelijk lagere snelheden omdat kinderkopjes in veel auto's niet comfortabel is	geen	Meer trillingen en geluidsoverlast.	
	Vergroten 30 km-zone (richting Veghel) door bord bebouwde kom te verplaatsen	Ja	Geen	Geen	Geen	Naast bord herinrichting wegvak en nieuwe komgrensmaatregelen. Voldoet dit wegvak aan de richtlijnen voor een bebouwde kom?	
	Asverspringingen in de weg	Ja	Meer fietsen op voetpad omdat dat comfortabeler is en geen wachttijd	Beperkt omdat asverspringing-en zo ruim moeten zijn dat bijzonder transport erdoor kan	Geen	In de huidige situatie zijn een aantal asverspringingen aangebracht. In de werkgroep is juist door bewoners, ondernemers en/of dorpsraad aangegeven dat deze asverspringingen/ versmallingen tot problemen leiden.	

Type	maatregel	aansluiten bij uitgangspunten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	eind-oordeel
infrastructuur	Voetpad in halfverharding, nieuwe klinkers in weg die vlakker en maatvast zijn 	Ja	Veel minder fietsers op voetpad. Op het voetpad is het fietsen minder comfortabel. De weg is minder bol en vlakker waardoor deze prettiger fietst en veiliger is. Bovendien voor auto's duidelijker dat voetpad ook echt een voetpad is	Geen	Geen	Minder trillingen en geluidsoverlast omdat klinkers vlakker zijn	
	Voetpad in halfverharding, nieuwe klinkers, aanleg fietsstroken 	Ja	Veel minder fietsers op voetpad. Op het voetpad is het fietsen minder comfortabel. De weg is minder bol en vlakker waardoor deze prettiger fietst en veiliger is. Bovendien voor auto's duidelijker dat voetpad ook echt een voetpad is	Kans op hogere snelheid omdat versmallingen moeten worden verwijderd. Weg optisch wel wat smaller. Kan worden versterkt door witte markering langs fietsstrook.	Geen	Ziet er fraaier uit dan in huidige situatie. Minder trillingen en geluidsoverlast omdat klinkers vlakker zijn.	
gedrag	Flitspalen	Openbaar Ministerie bepaalt samen met de politie de locaties van de flitspalen. Pastoor van Haarenstraat komt niet voor flitspalen in aanmerking					

Type	maatregel	aansluiten bij uitgangspunten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	eind-oordeel
gedrag	Snelheidsmeter in de vorm van een display om mensen te wijzen op de snelheid of met smiley aan te geven dat je je houdt aan de snelheid		Geen	Beperkt. Uit ervaring blijkt dat effect tijdelijk is. Vandaar dat displays meestal maar een paar weken worden opgehangen op een locatie.	Geen		
	Belonen van diegenen die zich houden aan de maximum snelheid met een bedrag dat terug gaat naar de weg (Nul op de meter)		Geen	Beperkt, tijdelijk effect. Zie bij display.	Geen		
	Campagne door bewoners		Afhankelijk van de vorm van de campagne heeft dit effect (gedurende korte of langere tijd) op het fietsen op het voetpad.	Ervaring is dat campagne door bewoners meer indruk maakt dan borden langs de weg. Dit is wel afhankelijk van de vorm en de intensiteit van de campagne.	Geen		
verkeersmanagement	Verkeerslicht Udenseweg .. verkeer uit richting Mariaheide langer rood		Geen	Geen	Nauwelijks	Dit kan onveilige gevolgen hebben omdat men door rood gaat rijden als men moet wachten en er geen verkeer aankomt.	
	Borden plaatsen met alleen bestemmingsverkeer voor vrachtauto's	Deze maatregel is niet te handhaven en heeft dus niet de steun van de politie.	Geen	Geen	Als hierop niet wordt gecontroleerd heeft dit geen effect.		

Type	maatregel	aansluiten bij uitgangspunten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	eind-oordeel
verkeersmanagement	Borden plaatsen met alleen bestemmings-verkeer	Deze maatregel is niet te handhaven en heeft dus niet de steun van de politie.	Geen	Geen	Als hierop niet wordt gecontroleerd heeft dit geen effect.		
	Verbod vrachtauto's tijdens de spits	Deze maatregel heeft niet de steun van de politie.	Geen	Geen	Als hierop niet wordt gecontroleerd heeft dit geen effect.	Maatregel heeft ook gevolgen voor bereikbaarheid van de bewoners en ondernemers in Mariaheide.	
	Verbodsborden maximaal … ton	Deze maatregel is niet te controleren en heeft dus niet de steun van de politie.	Geen	Geen	Als hierop niet wordt gecontroleerd heeft dit geen effect.		

De maatregelen door de leden van de werkgroep (bewoners, ondernemers en dorpsraad Mariaheide) beoordeeld op draagvlak (zie bijlage 2). In de werkgroep was draagvlak voor de volgende maatregelen:

- Maatregelen die bijdragen aan meer comfort voor fietsers op de weg en minder comfort voor fietsers op het voetpad. Gedacht wordt aan fietsstroken in asfalt of comfortabelere klinkers. Daarbij is aangegeven dat halfverharding er niet toe mag leiden dat voetgangers moeilijk over het voetpad kunnen bijvoorbeeld omdat ze in plassen lopen.
- Groene hagen in de berm.
- Parkeren op grasbetontegels in de berm.
- Verplaatsen van het zebrapad naar de voetgangersdoorsteek bij het Bolkenplein.
- Campagne (snelheid en tegengaan fietsen op het voetpad) door bewoners.
- Tijdelijke borden om weggebruikers te attenderen op hun gereden snelheid.

Daarnaast zijn de maatregelen gepresenteerd aan de bevolking tijdens de openbare dorpsraadvergadering op 11 juni 2018. Er is gevraagd om een reactieformulier in te leveren als men vragen had over de bevindingen of aandachtspunten voor de werkgroep. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van de vragen en aandachtspunten en de reactie van de werkgroep. Alle maatregelen die door de bewoners zijn genoemd zijn verkend door de werkgroep.

Rol gemeente

De gemeente heeft een rol in het stimuleren van het gewenste gedrag van de weggebruikers. Echter de invloed van de gemeente op gedragsverandering is beperkt. Met fysieke maatregelen is bijvoorbeeld de snelheid van 30 km/uur niet af te dwingen. Het is wenselijk dat de weggebruikers zelf hun gedrag aanpassen. Gedragsverandering beklijft echter pas echt als er sprake is van een eigen, persoonlijke motivatie. Het bereiken van deze persoonlijke motivatie bij weggebruikers is echter een uitdaging. Ook bij de Pastoor van Haarenstraat zien we dat weggebruikers vaak niet het gewenste gedrag vertonen, bijvoorbeeld:

- Men houdt zich niet aan de maximum snelheid van 30 km/uur
- Men fietst op voetpaden
- Men fietst tegen het verkeer in

De gemeente kan bewoners ondersteunen bij het houden van een campagne om het fietsen op het voetpad tegen te gaan of het verminderen van de snelheid.

Bevindingen

Voor deze verkenning zijn een groot aantal maatregelen verkend die de intentie hebben om:

- het fietsen op het voetpad tegen te gaan en/of
- leiden tot lagere snelheden van het (vracht)autoverkeer en/of
- leiden tot minder (vracht)autoverkeer.

Het volgende wordt geconcludeerd en aanbevolen op basis van deze verkenning.

Conclusies ten aanzien van ambities

Ten aanzien van de ambities geldt dat het niet of nauwelijks mogelijk is om met fysieke maatregelen een lagere snelheid af te dwingen. Dit heeft te maken met de uitgangspunten dat de weg toegankelijk moet zijn voor bijzonder transport, landbouwverkeer en bussen. Ook is het niet mogelijk om de hoeveelheid (vracht)auto's te beperken in de Pastoor van Haarenstraat zonder het bestemmingsverkeer, landbouwverkeer en/of bijzonder transport te treffen. Bij bewoners, ondernemers en dorpsraad was alleen draagvlak voor het beperken van het doorgaand verkeer. Het bestemmingsverkeer mocht niet worden gehinderd. De ambitie om het fietsen op het voetpad tegen te gaan is wel kansrijk.

Conclusies ten aanzien van maatregelen

Kansrijke maatregel om het fietsen op het voetpad tegen te gaan is het verbeteren van het comfort van de fietsers op de rijbaan en het verminderen van het comfort van de fietsers op het voetpad door bijvoorbeeld aanleg van fietsstroken waarbij de huidige klinkers worden vervangen door klinkers die minder glad en vlakker zijn en de weg minder bol straten. De bloembakken en andere versmallingen moeten dan worden verwijderd. De weg kan optisch verder worden versmald door een witte markering tussen fietsstrook en weg of een haag in de berm. Dit kan een positief effect op de snelheid hebben. Bij aanleg van fietsstroken is parkeren op de rijbaan niet meer mogelijk. Parkeren vindt plaats op de opritten, Dobbelsteenplein, in de zijwegen en er kunnen parkeervakken van grasbetontegels in de berm worden aangelegd.

Bovenstaande maatregelen kunnen verder worden ondersteund door een campagne door bewoners, bijvoorbeeld in samenwerking met de basisschool, gemeente en politie. Kansrijke tijdelijke maatregelen om automobilisten te attenderen op hun snelheid zijn het meedoen aan de provinciale "snelheidsmeterspaarpot" en het ophangen van een snelheidsdisplay.

Impressie fietsstroken, voetpad in halfverharding, groene hagen en parkeren op grasbetontegels in berm en snelheidscampagne

Bewoners en dorpsraad hebben aangegeven dat het wenselijk is om de zebra bij de kerk te verleggen naar een plek die meer in de looproute ligt.

Impressie verleggen voetpad bij de kerk

Advies

Om het fietsen op het voetpad tegen te gaan wordt geadviseerd om:

- het asfalt in het voetpad te vervangen door klinkers of een halfverharding;
- in combinatie met het aanleggen van fietsstroken waarbij de huidige klinkers worden vervangen door klinkers die minder glad en vlakker zijn.

Bij aanleg van fietsstroken moeten de bloembakken en andere versmallingen worden verwijderd. De weg kan eventueel optisch worden versmald door het aanbrengen van een witte markering tussen de fietsstrook en de rijbaan of door het aanbrengen van hagen in de berm. Als aanvullende maatregel voor het parkeren is het mogelijk om in de

berm parkeervakken aan te brengen in de vorm van grasbetontegels. Hiermee wordt het groene karakter van de berm behouden en wordt het parkeren op de rijbaan tegen gegaan. Impressies van de maatregelen zijn opgenomen in bijlage 3.

Om automobilisten te attenderen op hun snelheid kan de display met de snelheid opgehangen worden en/of kan worden gevraagd om de ‘Snelheidsmeterspaarpot” te plaatsen. Dit zijn aanvullende, tijdelijke maatregelen. Als aanvulling hierop wordt geadviseerd om een snelheidscampagne te houden. Bewoners kunnen dit oppakken samen met dorpsraad Mariaheide en de basisschool waarbij de gemeente Meierijstad ondersteuning biedt bijvoorbeeld met het verstrekken van campagnematerialen van Veilig Verkeer Nederland (VVN). VVN heeft buurtacties ontwikkeld met daarin materialen en inspiratie waarmee bewoners zélf iets aan de verkeersveiligheid in hún 30-km zone kunnen doen. Mogelijkheden zijn kliko-stickers, inspiratie voor het organiseren van een knutselmiddag met kinderen, ouders/buurtbewoners om ludieke verkeersborden te ontwerpen en een VVN snelheidsmeting. Dit is een opvallende snelheidsmeting met een lasergun om aandacht te vragen voor de snelheid in de buurt. VVN geeft aan dat een goede weginrichting van de 30-km zone natuurlijk heel belangrijk is, maar dat dit vaak niet voldoende is. “Het zit uiteindelijk in de mensen die te snel rijden, vaak je eigen buurtgenoten. In 95% van de verkeersongevallen is menselijk gedrag de oorzaak en daarin ligt een groot deel van de oplossing. Wij geloven erin dat als je hierop op een fijne manier wordt gewezen door je eigen buurtgenoten, dit veel meer effect heeft”. De aanpak past in de landelijke campagne voor 30-km zones, bij het Meldpunt Veilig Verkeer en de campagne voor Nul Verkeersdoden Brabant.

Kosten en wat levert het op
De maatregelen zijn globaal en indicatief geraamd op minimaal € 0,5 miljoen.

Het levert op:
- Meer comfort voor fietsers op de rijbaan, minder comfort voor fietsers op het fietspad en dus minder/geen fietsers op het voetpad en dus minder/geen conflicten tussen voetgangers en fietsers op het voetpad
- Minder overlast van trillingen en geluid
- Aandacht voor hoge snelheden van het autoverkeer

Bijlage 1. Maatregelen

In de werkgroep en door de gemeente zijn voor de volgende ambities of opgaven maatregelen benoemd:
- Geen fietsers op het voetpad
- Verminderen snelheid
- Minder (vracht)verkeer

De maatregelen zijn per ambitie hieronder opgenomen.

Geen fietsers op het voetpad	***Verminderen snelheid***	***Minder (vracht)verkeer***
- Trottoir in klinkers - Verhoogd voetpad in klinkers - Verhoogd voetpad	- Drempels verhogen bij binnenkomst dorp - Hogere drempels	- Verkeerslicht Udenseweg .. verkeer uit richting Mariaheide langer rood
- Rode fietsstroken op de rijbaan - Voetpad in klinkers, fietsstroken in rood asfalt - Duidelijke fietsstroken op de weg (voorbeeld Burgemeester Schafratstraat in Boekel) - Voetpad in halfverharding - Nieuwe klinkers die vlakker zijn en weg minder bolstraten - Fietsstroken	- Grotere bloembakken (bloembakken verder op de weg) - In plaats van bloembakken borders maken - Meer groen in de vorm van struiken of haag	- Borden plaatsen met alleen bestemmingsverkeer voor vrachtauto's - Borden plaatsen met alleen bestemmingsverkeer - Verbod vrachtauto's tijdens de spits - Verbodsborden maximaal … ton
- Slingerend voetpad	- Kinderkopjes in plaats van klinkers - Afwisseling door meerdere verhardingen toe te passen	
- Tekst voetpad aanbrengen	- Asverspringing in weg maken	
- Vrijliggend fietspad - Aan 1 kant van de weg vrijliggend fietspad in 2 richtingen, aan andere zijde voetpad houden	- Vergroten 30 km-zone (richting Veghel) door bord bebouwde kom te verplaatsen	
- Parkeerhavens maken - Bij bloembakken fietsdoorstreek maken	- Flitspaal - Snelheidsmeter in de vorm van een display om mensen te wijzen op de snelheid of met smiley aan te geven dat je je houdt aan de snelheid - Belonen van diegenen die zich houden aan de maximum snelheid met een bedrag dat terug gaat naar de weg (Nul op de meter) - snelheidscampagne door bewoners	

Bijlage 2. Draagvlak per maatregel

In onderstaande tabel is door de werkgroepleden het draagvlak aangegeven. Dit is gesplitst naar draagvlak door bewoners, ondernemers en dorpsraad. Dit is getoetst tijdens de openbare dorpsraadvergadering. Alleen de maatregelen met een positief advies van de werkgroep/volgens de gemeente en werkgroep kansrijke maatregelen zijn voorgelegd aan de andere stakeholders Arriva, ZLTO en Cumula.
In onderstaande tabel is alleen een beoordeling opgenomen onder “sluit aan bij uitgangspunten” als dit niet het geval is. Maatregelen die niet aansluiten bij de uitgangspunten zijn niet verder beoordeeld.

Type	maatregel	sluit aan bij uitgangs punten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	oordeel	draagvlak bewoners	draagvlak onderne-mers	Draagvlak dorpsraad
infrastructuur	Slingerend voetpad									
	Verhoogd voetpad (in klinkers)									
	Voetpad in klinkers, fietsstroken in asfalt									
	Rode fietsstroken									
	Fietsdoorsteek bij bloembakken									
	Vrijliggende fietspaden aan beide zijden van de weg in 1 richting ipv voetpaden (2,0 tot 2,5 m breed)									
	1 zijde vrijliggend fietspad voor 2 richtingen; andere zijde voetpad									
	Parkeerhavens in berm. Parkeer-ruimte buiten rijbaan bijv met grasbetontegels voor behoud groene karakter bermen… aanvullende maatregel									
	Hogere drempels									
	Grotere bloembakken (verder op de weg)									
	Geen bloembakken maar groene borders									

Type	maatregel	sluit aan bij uitgangs punten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	oordeel	draagvlak bewoners	draagvlak onderne-mers	Draagvlak dorpsraad
infrastructuur	Meer groen in de vorm van hagen of struiken									
	Kinderkopjes in plaats van klinkers									
	Vergroten 30 km-zone (richting Veghel) door bord bebouwde kom te verplaatsen									
	Asverspringingen in de weg									
	Voetpad in halfverharding, nieuwe klinkers in weg die vlakker en maatvast zijn									
	Voetpad in halfverharding, nieuwe klinkers als fietssuggestie-strook									

Type	maatregel	sluit aan bij uitgangs punten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	oordeel	draagvlak bewoners	draagvlak onderne-mers	Draagvlak dorpsraad
gedrag	Flitspalen									
	Snelheidsmeter in de vorm van een display om mensen te wijzen op de snelheid of met smiley aan te geven dat je je houdt aan de snelheid									
	Belonen van diegenen die zich houden aan de maximum snelheid met een bedrag dat terug gaat naar de weg (Nul op de meter)									
	Campagne door bewoners									

Type	maatregel	sluit aan bij uitgangs punten	effect op fietsen op voetpad	effect op snelheid	effect op intensiteit	andere effecten	oordeel	draagvlak bewoners	draagvlak onderne-mers	Draagvlak dorpsraad
verkeersmanagement	Verkeerslicht Udenseweg .. verkeer uit richting Mariaheide langer rood									
	Borden plaatsen met alleen bestemmingsverkeer voor vrachtauto's									
	Borden plaatsen met alleen bestemmings-verkeer									
	Verbod vrachtauto's tijdens de spits									
	Verbodsborden maximaal … ton									

Bijlage 3. Impressies van de kansrijke maatregelen

Impressies van kansrijke maatregelen waarbij de voorkeur van de werkgroep onderstaande afbeelding is vanwege de mooie uitstraling (in tegenstelling tot fietsstroken in asfalt en fietsstroken met een witte belijning).

Nieuwe klinkers, minder bol gestraat, fietsstroken, voetpad in halfverharding, verwijderen versmallingen

Fietsstroken in asfalt, voetpad in klinkers, verwijderen versmallingen

Nieuwe klinkers, minder bol gestraat, fietsstroken met witte markering, voetpad in halfverharding, verwijderen versmallingen

Voorbeeld van snelheidscampagne

Bijlage 4. Vragen en aandachtspunten voor de werkgroep

De volgende vragen en aandachtspunten voor de werkgroep hebben bewoners van Mariaheide bij de dorpsraad ingeleverd naar aanleiding van de presentatie van de voorlopige bevindingen tijdens de openbare dorpsraadvergadering van 11 juni 2018. Omdat bewoners persoonlijk bericht krijgen, is bij elke vraag of aandachtspunt opnieuw de motivatie aangegeven.

Vragen en aandachtspunten voor werkgroep	Reactie werkgroep
Versmallingen verleggen zodat fietsers daar achter door kunnen. Op hoofdrijbaan met kleur fietspad aangeven. Glad oplossen van de klinkers.	Deze maatregel is verkend door de werkgroep. Ons idee is dat de maatregel maar beperkt effect heeft op het fietsen op het voetpad omdat als er wachtende auto's bij de versmalling staan, fietsers om de wachtende auto's over het voetpad fietsen. Verder is de ruimte om een fietsdoorsteek achter de versmalling te maken beperkt. Het voorstel om op de hoofdrijbaan een fietsstrook aan te geven en de gladde klinkers op te lossen is onderdeel van het plan van de werkgroep.
Wordt er rekening gehouden met afwatering? Een aanvullende mogelijkheid: aan de ene kant fietspad, aan de andere kant voetpad.	De maatregel om aan één kant een fietspad aan te leggen en aan de andere zijde een voetpad is verkend door de werkgroep. De maatregel is afgevallen omdat het probleem van fietsen op het voetpad niet wordt opgelost. Bovendien is de maatregel minder veilig omdat er meer conflicten zijn tussen afslaande auto's en fietsers en het zicht vanuit de zijwegen op de fietsers slechter wordt. Ook is er niet overal voldoende ruimte voor een vrijliggend fietspad in twee richtingen. Het probleem van afwatering wordt erkend door de werkgroep. Echter het treffen van maatregelen ter verbetering van de afwatering is geen onderdeel van het plan.
Geen weg met betonstrepen dat haalt het dorpskarakter weg. De bakken zijn ook niet optimaal. Ook niet remmend. Als de weg platter is dan hoef je niet in de goot te fietsen. Het probleem is toch al veel kleiner dan 20 jaar geleden.	Ook de werkgroep streeft naar een zo dorps mogelijk karakter, liefst met gebakken klinkers. Wens van de werkgroep is om fietsstroken aan te leggen, de bloembakken weg te halen en de weg minder bol te straten. De problemen zijn inderdaad veel kleiner dan voor de aanleg van de A50.
Is er nagedacht over een geluidsarme wegbekleding? Ga na of er nog ergens een potje voor de aanleg bij de provincie of het rijk voor handen is (leefbaarheid/de A50 is te vol waardoor Mariaheide overbelast raakt).	Met de raad is afgesproken dat voor de zomervakantie de raad wordt geïnformeerd over de verkenning. Het vervolg is nog niet bekend. Ten aanzien van geluidsarme wegbekleding geldt dat nieuwe klinkers minder geluidsoverlast geven omdat deze vlakker liggen. De huidige klinkers zijn niet allemaal even dik wat extra geluid geeft. Of subsidie voor de maatregelen mogelijk is, wordt nog nader verkend.
Fietspad rood asfalt. De goot in het midden van de weg. Planten perkjes weg (zijn onveilig). Voetpad, haag blok, fietsstrook, klinkerweg, goot, klinkerweg, fietsstrook, haagblokken, voetpad	Het profiel van voetpad, haag/berm, fietsstrook, rijbaan, fietsstrook, haag/berm, voetpad dat u voorstelt sluit aan bij het voorgestelde profiel van de werkgroep. Een goot in het midden van de weg vinden wij niet wenselijk en haalbaar onder andere omdat dan de riolering vervangen moet worden.

Nieuw plan gevaarlijker voor fietsers. Auto's rijden sneller. Snelfietsroute over oude spoorlijn is okay. Door Mariaheide voetpad en fietspad naast elkaar en drempels op de hoofdweg. Ik fiets altijd over het voetpad. Ik wil geen verkeersremmer zijn.	Beeld van de werkgroep is dat auto's regelmatig gas geven bij de bloembakken om een tegenligger voor te zijn. Als de bloembakken weg zijn, is onze verwachting dat de snelheid wat constanter is. In ons plan zijn hagen opgenomen om de weg optisch te versmallen. De aanleg van vrijliggende fietspaden is door de werkgroep verkend. De maatregel is door ons negatief beoordeeld vanwege extra conflicten tussen afslaand verkeer en rechtdoorgaande fietsers en slecht zicht bij de zijwegen op de fietsers. Op sommige plekken is bovendien te weinig ruimte voor een vrijliggend fietspad naast een voetpad.
Nieuw fietspad.	De aanleg van fietspaden is door de werkgroep verkend en negatief beoordeeld op verkeersveiligheid en ruimte. Er ontstaan extra conflicten tussen afslaande auto's en rechtdoorgaande fietsers en het zicht bij de zijwegen beperkt is. Op sommige plekken is bovendien te weinig ruimte voor de aanleg van vrijliggende fietspaden.
Ik hoop dat u allen een oplossing vindt. Het zal moeilijk zijn maar succes.	Bedankt voor uw medeleven.
Is de invloed van het snelfietspad meegenomen? Is dan een deel van het probleem verholpen? Kan aan het begin van het voetpad geen beugel geplaatst worden? Maakt iedereen duidelijk dat je er niet mag fietsen. Graag de huidige bestrating behouden. Uitstraling is belangrijker dan het probleem van de fietsers. Graag de oplichtende snelheidsborden terug. Goed voor bewustwording.	Ten aanzien van de invloed van de snelfietsroute en het fietsen op het voetpad in de Pastoor van Haarenstraat geldt dat wij verwachten dat er altijd fietsers in de Pastoor van Haarenstraat blijven. Wij willen een oplossing voor het fietsen op het voetpad. Ons beeld is dat fietsers weten dat we op een voetpad fietsen. Het plaatsen van beugels vinden wij niet wenselijk omdat dit ook hinderlijk is voor voetgangers en er bovendien niet fraai uitziet. Als werkgroep vinden wij uitstraling en het behoud van het dorpse karakter ook belangrijk. De huidige bestrating heeft echter nadelen. Ze zijn glad en verschillend van dikte. De voordelen van nieuwe klinkerbestrating zijn dat deze comfortabel en veiliger zijn voor fietsers en toch een mooie uitstraling geven. De oplichtende snelheidsborden hebben wij ook in ons plan opgenomen. Het is een goede, tijdelijke maatregel die zorgt voor meer bewustwording. Als werkgroep willen wij dat dit gecombineerd wordt met snelheidsacties.
Plan met grind voetpad en witte belijning fietspad lijkt mij samen met haagjes de beste oplossing. 2 extra hoge drempels aan begin en eind van de straat is denk ik zeker pluspunt. Wegversmallingen kan misschien ook met paaltjes.	Het voorstel om een voetpad van halfverharding, fietsstroken aan te brengen en in de bermen hagen, sluit aan bij de bevindingen van de werkgroep. Hoge drempels kunnen we niet toepassen vanwege het comfort voor buspassagiers. De combinatie van versmallingen en fietsstroken is niet mogelijk vanwege de beperkte ruimte. Bovendien gaan wachtende auto's bij versmalling op de fietsstrook staan waardoor de kans bestaat dat fietsers weer over het voetpad fietsen.

Oplossing zoals op de Goordonk bij de hondekennel. Halfverharding op voetpad.	Om het fietsen op het voetpad tegen te gaan vinden wij als werkgroep dat het comfort van het fietsen op de weg moet worden verbeterd en op het voetpad moet worden verslechterd. Halfverharding op het voetpad sluit daarbij aan. Wij willen dat deze maatregel nader wordt onderzocht. De oplossing op de Goordonksedijk met de versmallingen vinden wij voor de Pastoor van Haarenstraat geen goede maatregel omdat bij wachtende auto's fietsers toch weer over het voetpad zullen gaan fietsen en de ruimte beperkt is voor een goede fietsstrook achter de versmalling.
Geen vragen, voorstel positief ontvangen. Aub geen nieuwe obstakels op de nieuwe weg.	Fijn te horen dat u ons voorstel positief ontvangt. Uw aandachtspunt sluit aan bij het voorstel van de werkgroep.
Extra drempels. Klinkers uit de weg naar het voetpad. Vlakke klinkers in rijbaan op fietsstrook. 30 km-zone vaker aangeven. Versmallingen met fietspaadjes achterdoor.	Het aanbrengen van vlakke klinkers is onderdeel van het voorstel van de werkgroep. Idee is nu om het voetpad van halfverharding te maken. Dit plan moet nog nader worden verkend daarbij kan ook worden bekeken of het gebruik van de oude klinkers uit de rijbaan voor het voetpad ook een goede maatregel is. Het aanbrengen van extra borden om de 30 km-zone vaker aan te geven, vinden wij geen goede maatregel. Wij denken niet dat dit leidt tot een lagere snelheid. Ten aanzien van de drempels geldt dat deze nu op alle kruisingen liggen. De busmaatschappij vindt de aanleg van extra drempels niet wenselijk vanuit comfort van de busreizigers. Ten aanzien van versmallingen met fietspaadjes geldt dat er te weinig ruimte is om een goede fietsdoorsteek te maken en het niet bijdraagt aan het voorkomen dat op het voetpad wordt gefietst. Wij verwachten dat bij wachtende auto's voor de versmalling fietsers gaan uitwijken naar het voetpad.